

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 2,612 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. 2546 : 2) โดยจำแนกเป็น

1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน 198 คน

1.1.2 ครูผู้สอน 2,414 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 462 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 131 คน และครูผู้สอน 331 คน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 1 - 2

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

ที่	สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ผู้บริหาร โรงเรียน	198	131
2	ครูผู้สอน	2,414	331
	รวมทั้งสิ้น	2,612	462

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายละเอียดเป็นรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ห้วยเม็ก	37	24	405	55
2	หนองกุงศรี	47	32	512	70
3	ท่าคันโท	22	14	261	36
4	ยางตลาด	72	48	989	136
5	ฆ้องชัย	20	13	247	34
	รวมทั้งสิ้น	198	131	2,414	331

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักการและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

2.1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1.3 สร้างเครื่องมือ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณา

ความถูกต้อง ความเที่ยงตรงในเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน

5 ท่านคือ

- 1) นายสินสมุทร แสนสุข กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อตรวจสอบด้านรูปแบบของเครื่องมือ
- 2) นายสมหวัง อ่อนราษฎร์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองกุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา
- 3) นายวิโรจน์ ค้อไผ่ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชัยศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตรวจสอบความถูกต้องของโครงสร้างและภาษา
- 4) นางกิติมา กุลาสา ค.บ. (สุขศึกษา) อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนบ้านกุดท่าลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา
- 5) นางทัศนีย์ ศรีชาติ กศ.บ. (ชีววิทยา) อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนคำเหมือดแก้วบำเพ็ญวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

2.1.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาพิจารณาปรับปรุงข้อบกพร่อง เสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบแก้ไข

2.1.5 นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

2.1.6 นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.7 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านตำแหน่ง อาชวาระการ วุฒิการศึกษา เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

3.2 ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำการวิจัยในโรงเรียนที่อยู่ในสังกัด

3.3 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ไปยังผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.4 เมื่อครบกำหนดเวลาที่นัดหมาย ผู้วิจัยเดินทางไปขอรับแบบสอบถามที่โรงเรียน ด้วยตนเอง

3.5 ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องมือคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าจำนวนและค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติหรือปัญหาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อความแล้วนำผลสรุปมาเรียงเป็นรายชื่อตามความถี่จากสูงไปหาค่า

5. การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมายของข้อมูลจากการศึกษาระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 หาค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อแล้วเทียบเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ได้กำหนดเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปัญหามากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือปัญหามีมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปัญหปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปัญหาน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปัญหาน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

6.2 สถิติพื้นฐาน

6.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.2.4 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม

ใช้สูตร t -test